

18.10.2023

Vil du bidra til nasjonal overvåking av covid-19, influensa og andre luftveisvirus som fyrtårnlege for FHI?

Folkehelseinstituttet søker leger som kan bidra til det nasjonale fyrtårnsystemet, et «sentinel»-overvåkingssystemet av luftveisvirus med fokus på influensa, covid-19 og RS-virus.

I overvåking av luftveisinfeksjoner i Norge og Europa er integrert overvåking av influensa, SARS-CoV-2 og RS-virus blir svært viktig for å kunne forstå samspillet mellom de luftveisvirusene som gir størst belastning på helsetjenesten og arbeidslivet, og for å få bedre oversikt over den samlede smittesituasjonen i primærhelsetjenesten.

Influensa i primærhelsetjenesten har helt siden 1970-tallet blitt overvåket av FHI bla. ved at allmennpraktiserende leger, såkalte fyrtårnleger, sender en luftveisprøve av pasienter med typiske luftveissymptomer til FHI for analyse. Resultatene inngår i det nasjonale overvåkingssystemet for luftveisvirus ved referanselaboratoriet for influensa og koronavirus med alvorlig utbruddspotensiale.

Fyrtårnovervåkingen er etter pandemien blir forsterket og med integrert overvåking som også inkluderer SARS-CoV-2 og RSV.

FHI har blant annet henvendt seg til Fürst Medisinsk Laboratorium (Fürst) for bistand med overvåkingen.

Hva innebærer det å være fyrtårnlege?

Fürst har tilrettelagt for elektronisk rekvirering av fyrtårnprøver for brukere av Fürst og Forum Fleks eller Forum Web.

- En fyrtårnlege tar luftveisprøver på vanlig indikasjon av pasienter med luftveissymptomer, og skal ikke kun fokusere på covid-19.
- Hver rekvirent inviteres til å sende inn ca. 5 prøver pr uke fra klinisk indikerte pasienter. Antall prøver kan bli justert i samråd med Fürst dersom behov.
- Ved rekvirering av analysen *Fyrtårnovervåking* bestilles automatisk luftveispakkene i Forum og det genereres et elektronisk spørreskjema. Det spørres om enkle, kliniske tilleggsopplysninger. Den elektroniske bestillingen sendes laboratoriet på like linje med andre bestillinger.
- Det tas prøve fra svelg og nese på samme pensel, Copan UTM Mini-rør, som bestilles hos Fürst (kostnadsfritt).

- Svaroverføring til rekvirerende lege skjer som normalt. Svar og kliniske tilleggsopplysninger sendes til referanselaboratoriet ved FHI via MSIS laboratoriedatabasen. Pasienten vil finne sine svar på helsenorge.no og på furstpasient.no.
- Dersom analysekapasitet blir presset kan det i perioder kun være utvalgte agens som inngår i luftveispakken.
- Først sender prøver som er positive for influensa, covid-19 eller RSV til FHI for supplerende analyser, dette som et ledd i den generelle virusovervåkingen. Her inngår bla. helgenomsekvensering og vurdering av vaksinebeskyttelse- og immunitet i befolkningen.
- Aggregerte tall fra fyrtårnovervåkingen vil bli gjort løpende tilgjengelig i Ukerapporter for covid-19, influensa og andre luftveisinfeksjoner <https://www.fhi.no/publ/statusrapporter/luftveisinfeksjoner/> sesongrapporter og i internasjonale rapporter til WHO og ECDC.

FHI vil i samråd med Først sørge for en geografisk representativt utvalg av leger så godt det lar seg gjøre.

FHI er svært takknemlig for bidrag til denne overvåkingen. **Dersom du og ditt kontor ønsker å bidra, ta kontakt så fort som mulig med Først; 22 90 96 69 eller e-post marked@furst.no.**

Instruks:

- Ta prøver både fra nese og svelg, da dette øker sjansene for å påvise virus: <https://www.fhi.no/hd/laboratorie-analyser/veileder-for-mikrobiologiske-laboratorieanalyser/covid-19/provetaking/?term=#prvetaking-i-vre-luftveier>
- Samme type pensel og prøveglass som brukes for å teste for covid-19 kan også brukes for andre luftveisagens. Prøvetakingsutstyr bestilles hos Først (kostnadsfritt).

Les mer på: <https://www.fhi.no/ss/influensa/influensaovervaking/overvakingssystemet-for-influensa/>

Kontakt oss gjerne på NIC-Norway@fhi.no hvis det ønskes mer informasjon fra FHI.

Vennlig hilsen

Karoline Bragstad

Seksjonsleder

Influensa og andre luftveisvirus

Avdeling for virologi

FHI

Olav Hungnes

Seniorforsker/

Referansefunksjonsansvarlig

Influensa og andre luftveisvirus

Avdeling for virologi

FHI

Joakim Øverbø

Overlege

Medisinskfaglig ansvarlig

Influensa og andre luftveisvirus

Avdeling for virologi

FHI